

КОРУПЦІЙНИЙ ХАРАКТЕР КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 365-3 КК УКРАЇНИ

НАЧИНЯНИЙ Дмитро - аспірант кафедри кримінального права і кримінології, Львівський державний університет внутрішніх справ

ORCID: 0009-0007-5891-6109

DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2024.2.40>

У статті досліджуються ознаки корупційних злочинів та обґрунтовується корупційний характер кримінального правопорушення передбаченого ст. 365-3 КК України. Особливу увагу зосереджено на кримінально-правовій характеристиці такої ознаки суб'єктивної сторони ст. 365-3 КК України як мотив його вчинення. Зокрема, з'ясовано, чи було законодавцем допущено під час формування диспозиції даної кримінально-правової норми помилка, а саме підміна поняття «мети» на «мотив» вчинення цього діяння та чи може це впливати на обґрунтованість зарахування вказаного кримінального правопорушення до числа корупційних. На підставі теоретичного узагальнення поглядів вчених щодо розуміння поняття «корисливого мотиву» та його співвідношення із «метою отримання неправомірної вигоди» зроблено висновок про те, що зміст корисливого мотиву зводиться до отримання неправомірної вигоди, в її матеріальному вимірі. А такий мотив, як забезпечення інших особистих інтересів чи інтересів третіх осіб – то нематеріального виміру неправомірної вигоди. Обґрунтовується потреба розширення переліку корупційних діянь передбачених у примітці до ст. 45 КК України та включення до нього положень ст. 365-3 КК України.

Ключові слова: корупційне кримінальне правопорушення, працівник правоохоронного органу, бездіяльність працівника правоохоронного органу, гральний бізнес, неправомірна вигода, використання влади, використання влади службових повноважень.

Вступ

Запровадження кримінальної відповідальності за діяння, передбачене ст. 365-3 КК України, а саме бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей стало поштовхом для численних дискусій. Окрім питань соціально-правової обумовленості запровадження кримінальної відповідальності за спеціальний вид потурання кримінальному правопорушенню передбаченому ст. 203-2 КК України, не менш проблемним є питання пов'язані із системними порушеннями запровадження вказаної кримінально-правової норми. Серед них, зокрема і змістовний аспект диспозиції діяння передбаченого ст. 365-3 КК України, який ставить під сумнів його корупційний характер.

Разом із цим, ігнорування очевидної корупційної складової цього кримінального правопорушення може і вже створює проблеми практичного застосування положень ст. 365-3 КК України, зокрема, в частині кримінальної відповідальності та призначення покарання за його вчинення. Мова іде про можливість застосувати за його вчинення положень ст. 69 КК України та ст. 75 КК України, що по суті дозволяє суб'єктам його вчинення уникнути реального покарання. А це в свою чергу породжує і без того наявні в науковій літературі сумніви щодо достатньої для криміналізації суспільної небезпечності такого діяння, та загалом – доцільності його існування в чинному кримінальному Законі.

Метою статті є кримінально-правовий аналіз положень ст. 365-3 КК України та обґрунтування потреби її включення до числа корупційних злочинів.

Матеріали та методи

Проблематика корупційних злочинів не є новою для теорії кримінального права і виступає науковим інтересом багатьох вчених цієї галузі. Зокрема цим питанням присвятили дослідження такі науковці, як Марисюк К. [1], Гусаров С. [2], Кундеус В. [3], Дудоров О. [4], Хавронюк М. [5], Житний О., Ключко А. [6] та інші.

Однак, незважаючи на численні публікації, значна кількість проблем з вказаної тематики залишаються спірними та не знаходять одностайності у колах науковців та практиків. Вказані наукові пошуки стосуються загальних питань корупційних злочинів, відтак цілком логічним є ситуація коли в доктрині кримінального права практично не має досліджень присвячених кримінально-правовій характеристиці окремих кримінальних правопорушень на предмет доцільності чи недоцільності вважати їх корупційними.

Це ж саме стосується і проблематики віднесення до числа корупційних злочинів, діяння передбаченого ст. 365-3 КК України. Окремі наукові пошуки у цьому напрямку були зроблені Драчевським Ю. [7], Марінім К. [8], Андрієшиним В. [9] та інші. Разом із цим, наявні дослідження носять фрагментальний, узагальнюючий характер. Натомість, через новизну положень ст. 365-3 КК України, комплексного кримінально-правового аналізу цього складу кримінального правопорушення на предмет доцільності його віднесення до числа корупційних сьогодні в теорії кримінального права не має.

Під час дослідження використовувалися такі методи, як метод аналізу, герменевтики, синтезу, узагальнення, системного підходу, порівняння, абстрагування та метод конкретизації.

Виклад основного матеріалу

Розпочати потрібно із того, що чинний Кримінальний Закон не містить поняття «корупційного кримінального правопору-

шення» (Далі - ККП), а послуговується поняттям корупційного злочину. При цьому, єдиним критерієм віднесення того чи іншого діяння до числа корупційних злочинів є визначений у примітці до ст. 45 КК України вичерпний перелік діянь, яким і послуговується законодавець, вирішуючи окреслену проблему.

Так, відповідно до положень ст. 45 КК України корупційними злочинами вважаються злочини, передбачені статтями 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також злочини, передбачені статтями 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 368-369-2 цього Кодексу [10].

Тобто для формулювання поняття «корупційного злочину» законодавець застосовує метод вичерпного переліку конкретних кримінально-протиправних діянь, із вказівкою при цьому на спосіб вчинення деяких із них – шляхом зловживання службовим становищем.

В той же час, статтею 1 Закону України «Про запобігання корупції» визначено, що корупційними необхідно визнавати усі кримінальні правопорушення, вчинені особою, уповноваженою на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування, прирівняною до них особою шляхом використання влади, службових повноважень, становища або пов'язаних з ними можливостей і з метою одержання неправомірної вигоди» [11].

Така термінологічна неузгодженість і відсутність узагальненої конструкції поняття корупційного злочину, а також концептуального підходу до формування конкретного переліку діянь, що визнаються законодавцем корупційними породжують проблематику навколо якості та обґрунтованості наповнення вказаного переліку тим чи іншим видом кримінального правопорушення, а також створює ряд проблем та дискусій виправданості останнього.

Як про це вказує В.М. Трепак існує певна невідповідність між переліком діянь, які вказані у ст. 45 Кримінального кодексу як корупційні, та закріпленим у Законі поняттям «корупційне правопорушення, за яке передбачено кримінальну відповідальність». Так, «деякі корупційні злочи-

ни не є корупційними правопорушеннями у розумінні Закону і, навпаки, частина корупційних правопорушень, за які передбачена кримінальна відповідальність, не визнано корупційними злочинами КК України» [12, с.52-53].

Вказана ситуація стосується і положень ст. 365-3 КК України, які за своїм змістом є нічим іншим, як корупційним правопорушенням та помилково не міститься у примітці до ст. 45 КК України, що і спробуємо довести.

Для обґрунтування заявленої вище тези, необхідно звернутися до кримінально-правової доктрини, яка сьогодні налічує безліч дефініцій корупційного правопорушення, що на думку Пасеки О.Ф. додатково ускладнює окреслену проблематику [13, 197] Водночас, проаналізувавши усе розмаїття наукових міркувань щодо поняття корупційного правопорушення Дубас В. вказує що його визначення можна сформулювати, як «правопорушення, яке містить ознаки корупції і за вчинення якого настає кримінальна відповідальність» [14].

Це певною мірою узгоджується і з запропонованими в науковій літературі критеріями (ознаками) за якими пропонується виокремлювати ККП серед інших кримінальних правопорушень.

Так, на думку вже згадуваного нами О.Ф. Пасеки [13], яка загалом збігається із позиціями інших науковців [15, с. 51; 16, с. 40] ККП передусім пов'язане з використанням особою, наданих їй повноважень чи пов'язаних із ними можливостей; спеціальною метою - одержання неправомірної вигоди чи обіцянки, пропозиції такої вигоди; а також - за нього передбачено кримінальну відповідальність.

На думку М. Мельника до ознак, які визначають сутність ККП потрібно віднести: особливу сферу соціальних відносин, в якій можливе вчинення таких діянь; неправомірне використання (зловживання) посадовою особою наданої їй влади або свого посадового становища; задоволення в результаті такого зловживання власного інтересу чи інтересу третіх осіб; спеціальний суб'єкт, яким є особа, уповноважена на виконання функцій держави. [17]

Гусоров С. виокремлює наступні критерії виділення ККП: а) це діяння (дія або бездіяльність); б) такі діяння є суспільно небезпечним та містять ознаки корупції, зокрема - вчиняються шляхом зловживання службовим становищем або шляхом використання службових повноважень чи службового становища з метою одержання або прийняття неправомірної вигоди чи прийняття обіцянки, пропозиції такої вигоди для себе чи інших адресатів або, відповідно, обіцянка, пропозиція чи надання такої вигоди певним адресатам з метою схилити уповноважену особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень; в) таке діяння є винним; г) воно є кримінально-протиправним і караним; г) вчиняється лише суб'єктом ККП [2].

Узагальнюючи наведені вище наукові позиції дозволяють виділити ключові ознаки ККП: 1) пов'язаність діяння з використанням особою свого службового становища, наданих їй повноважень чи пов'язаних із ними можливостей; 2) діяння містить спеціальну мету; 3) характеризується спеціальним суб'єктом.

Розкриваючи першу ознаку потрібно сказати, що корупційним потрібно вважати не будь-яке використання особою свого службового становища чи повноважень, а саме зловживання ними. На думку Настюка, з якого варто погодитися, таке зловживання матиме місце в тому випадку коли вчинене діяння суперечить інтересам службової діяльності особи, а відтак і корупційним може визнаватися лише такий злочин. [18]

Що стосується мети вчинення корупційного злочину, то під корупцією розуміється використання особою, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей із метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки, пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, або відповідно обіцянка, пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у ч. 1 ст. 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей. Саме

звідси власне і така ознака ККП, як спеціальна мета його вчинення. В своїй абсолютній більшості такі діяння пов'язані з одержанням чи даванням (у тому числі пропозицією і обіцянкою таких дій) неправомірної вигоди.

Третьою ознакою є вчинення його спеціальним суб'єктом. У теорії кримінального права є думка про те, що конкретне коло таких суб'єктів визначене у ч. 3 Закону України «Про запобігання корупції» [19, с.442].

Разом із цим, виходячи із змісту конкретного корупційного діяння стає зрозуміло, що воно може вчинятися службовою особою яка наділена рядом компетенцій (повноважень), коло яких власне і характеризує її як службову (виконання владних, організаційно-розпорядчих, адміністративно-господарських функцій).

Отже, вирішення питання про доцільність вважати діяння, передбачене ст. 365-3 КК України корупційним злочином та доцільність включення згадки про нього у ст. 45 КК України потрібно виходити саме із притаманності вказаному кримінальному правопорушенню згаданий вище ознак ККП.

Положення ст. 365-3 КК України передбачають кримінальну відповідальність за бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей, тобто умисне з корисливих мотивів чи в інших особистих інтересах або в інтересах третіх осіб нежиття передбачених законодавством заходів за заявою (повідомленням) про вчинення незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей або приховування виявленої ним незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей.

Кримінально-правовий аналіз цього кримінального правопорушення дозволяє зробити наступні висновки:

По-перше – вказана бездіяльність працівника правоохоронного органу в даному випадку є нічим іншим, як використанням особою, наданих їй повноважень чи пов'язаних із ними можливостей. При цьому таке використання має ознаки зловживання адже 1) може вчинятися шляхом як дії, так

і бездіяльності; 2) полягає у використанні працівником правоохоронного органу своїх службових повноважень; 3) таке використання повноважень суперечить інтересам служби.

Здійснюючи потурання гравальному бізнесу працівник правоохоронного органу використовує свої службові повноваження з користі – як за для власної наживи, так і в інтересах третіх осіб, що наділяє таке зловживання ознаками корупції. [13]. З огляду на вказаний у ст. 365-3 КК України корисливий мотив діяння, останнє очевидно пов'язане із одержанням чи даванням неправомірної вигоди.

Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони кримінального правопорушення передбаченого ст. 365-3 КК України є спеціальний мотив, а не мета. Мотивом вчинення вказаного кримінального правопорушення є корить, інші особисті інтереси або інтереси третіх осіб.

Таке законодавче формулювання вносить суттєві вагання щодо можливості віднесення вказаного кримінального правопорушення до числа корупційних з притаманним останнім чіткої вказівкою саме на мету – отримання неправомірної вигоди.

В свою чергу, зазначимо, що як мотив, так і мета вчинення кримінального правопорушення на думку Навроцького В. є наскрізними поняттями кримінального права, які характеризують суб'єктивну сторону складу злочину. [21]. Вони знаходяться у тісному зв'язку між собою і хоча по суті є взаємозумовленими, та все ж не тотожними категоріями. Без мотиву, як рушійної сили що спонукає до діяння, не може виникнути і мета, зміст якої зводиться до бажаного, уявного результату прагнення особи. Водночас, мотив може отримати свій розвиток лише завдяки наявності конкретної меті.

Разом із цим, варто звернути увагу, що під час дослідження вказаних ознак суб'єктивної сторони Навроцький В. не розмежовує їх, а аналізує використовуючи між ними у тексті роботи такий розділовий знак, як кома. Зокрема, вказується, що «з'ясування поняття корисливого мотиву, корисливої мети слід розпочати із семантичного значення слова». Далі науковець висновує, що корисливим мотивом є мотив отримати наживу, праг-

нення збагатитися вчиняючи злочин. А «до ознак корисливого мотиву (корисливої мети, корисливого злочину)» відносити потрібно на думку науковця прагнення до вигоди матеріального характеру, отримання матеріальних цінностей, вчинення таких дій у власних інтересах або ж інтересах третій осіб [21].

Отже, якщо вірно розуміємо вказаний вище науковий підхід, то для віднесення діяння змістовно до числа корисливого не має суттєвої різниці між вчиненням його з корисливих мотивів чи з корисливою метою. Вказані ознаки набувають юридичного значення виключно для цілей кримінально-правової кваліфікації та призначення покарання, а не з'ясування сутності діяння.

В контексті сказаного варто звернути увагу на ту обставину, що у Проекті КК України у Загальній частині використовується такий термін, як «корисливий мотив», водночас згадки про «корисливу мету» у ньому не має. Під корисливим мотивом у новому КК України пропонується розуміти усвідомлене, внутрішнє спонукання особи до одержання матеріального блага для себе чи іншої особи, одержання або збереження певного речового права, уникнення матеріальної витрати, досягнення іншої матеріальної вигоди. [21]

В той же час, Марисюк К., досліджуючи питання ККП використовує поняття мотивації, під яким розуміє зміст інтересу, задовольнити який прагне особа, котра вчиняє корупційне правопорушення. Залежно від цього інтересу (мотивації) науковець виокремлює корупційні діяння, які пов'язані з протиправним використанням влади або службових повноважень для отримання матеріальних благ, послуг або переваг чи заволодіння чужим майном або правом на нього (корисливі) та корупційні діяння, пов'язані з протиправним використанням влади або службових повноважень для задоволення інших (некорисливих) особистих інтересах чи інтересів третій осіб.

До першої групи науковець відносить такі, що можуть бути задоволені шляхом 1) неправомірного отриманням матеріальних благ, послуг або переваг; 2) неправомірного заволодіння чужим майном або правом на нього; 3) неправомірного використанням

чужого майна. До другої групи належать ті корупційні діяння, у результаті вчинення яких службова особа не має на меті протиправно заволодіти майном, одержати незаконну винагороду чи незаконно використати чийсь майно. Використовуючи владу або службові повноваження вона прагне задовольнити інтереси своїх рідних чи близьких, інших третій осіб [1, с. 114-115].

Як бачимо поняття «корисливий мотив» та «мета отримання неправомірної вигоди» не є тотожними. Перше полягає в отриманні лише матеріальних благ. Натомість друге включає як матеріальні блага чи цінності так і нематеріальні.

Разом із цим у положеннях ст. 365-3 КК України поряд із корисливим мотивом передбачено і такий альтернативний мотив, як «інші особисті інтереси чи інтереси третій осіб». Вказаний мотив в науковій літературі розглядається, як такий, що має нематеріальний вимір[21].

Відтак, бачимо, що мотив, як обов'язкова ознака у ст. 365-3 КК України так само як і неправомірна вигода складається з матеріального та нематеріального елементів.

Таким чином, застосування законодавцем у положеннях ст. 365-3 КК України вказівки саме на корисливий мотив саме в такому формулюванні не звужує сферу застосування вказаної кримінально-правової норми. Цим діянням можуть охоплюватися ситуації коли наприклад працівник правоохоронного органу вчиняє зазначений вид потурання виступаючи перед керівництвом, яке його про це попросило, переслідуючи на меті отримати підвищення по службі, а саме – переведення на так само оплачувану посаду, однак, скажімо із меншим обсягом роботи. В запропонованому прикладі матимемо ситуацію коли в діях особи є як інший особистий інтерес, який виступає обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони цього діяння, та і по суті мета – отримання неправомірної вигоди, в частині її нематеріального елементу.

Відтак, на скільки виправданим є обране законодавцем формулювання диспозиції ст. 356-3 КК України залишається в межах риторичного запитання. Видається, що застосований законодавчих підхід до визначення мотиву по суті зробив його аналогічним зміс-

ту такої мети, як отримання неправомірної вигоди. Та все ж для уникнення плутанини, доцільним видається виокремлення у складі вказаного кримінального правопорушення такої обов'язкової ознаки його суб'єктивної сторони, як мета.

Що стосується суб'єктного складу кримінального правопорушення передбаченого ст. 365-3 КК України, то ним визначений працівник правоохоронного органу. Оминаючи проблематику визначення поняття працівника правоохоронного органу, зазначимо лише, що нам імпонує думка Созанського Т. І., який у монографії присвяченій вивченню цього питання під правоохоронним органом пропонує розуміти державний орган, який визначений правоохоронним законодавством України та безпосередньо призначений для здійснення правоохоронних функцій, у тому числі із застосуванням заходів примусу. А Працівником правоохоронного органу потрібно вважати службову особу такого органу яка відповідно до закону, безпосередньо здійснює функції представника влади, а також виконує обов'язки, пов'язані із здійсненням правоохоронної діяльності. [22]

З огляду на вказе вище, можна зробити висновок про те, що таке кримінальне правопорушення, як бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей є корупційним кримінальним правопорушенням. І хоча розширеному тлумаченню перелік діянь, зазначений у положеннях ст. 45 КК України не підлягає, встановлення відповідності конкретного кримінально-протиправного діяння, зокрема і передбаченого ст. 365-3 КК України вказаним ознакам обумовлюють потребу удосконалити аналізовані положення Загальної частини, шляхом розширення переліку корупційних злочинів. Зокрема, положення ст. 365-3 КК України повинні бути включені до переліку діянь, які містяться в примітці до ст. 45 КК України.

Література

1. Марисюк К. Поняття, види та загальна характеристика корупційних правопорушень. Вісник Національного університету

«Львівська політехніка». Серія: «Юридичні науки». No 4 (32), 2021. С. 138-144. DOI:<http://doi.org/10.23939/law2021.32.138>

2. Гусаров М. С. Поняття та види корупційних правопорушень, за вчинення яких встановлено кримінальну відповідальність. / С. М. Гусаров // Особливості застосування антикорупційного законодавства: від розслідування до вироку суду : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17 жовт. 2019 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінол. асоц. України ; Громад. спілка «Центр запобігання та протидії корупції» ; Громад. рада при МВС України. – Харків : ХНУВС, 2019. – С. 52-56.

3. Кундеус Г. Щодо співвідношення ознак корупції, корупційного правопорушення та корупційних злочинів. Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції : зб. тез доп. V Міжнар. наук.практ. конф., (31 берез. 2017 р., м. Харків, Україна) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінол. асоц. України. – Харків : ХНУВС, 2017. – 228 с. 115-116.

4. Дудоров О. Удосконалення кримінально-правових засобів протидії корупції (Аналіз окремих законодавчих ініціатив) DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-347-7-6>

5. Альтернативний звіт з оцінки ефективності впровадження державної антикорупційної політики / О. Калітенко, О. Лемєнов, Б. Малишев та ін. ; за заг. ред. М. Хавронюка. Київ, 2021. С. 184–185. URL: <https://trp.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/alternatyvnyyzvit-210921071555.pdf> (дата звернення:02.02.2024).

6. Житний О.О., Ключко А.М. Деякі проблеми звільнення від відбування покарання з випробуванням особи, яка засуджується за корупційний злочин. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Право». 2017. Вип. 24. С. 111–114.

7. Драчевський Є. Ю. Про виправданість доповнення Кримінального кодексу України статтею 265-3: дослідження з позицій системного підходу. Юридичний бюлетень. 2020. Вип. 16. С. 249–257.

8. Марін О. К. “Новітні” форми зловживання можливостями спеціального статусу в

розділі XVII Особливої частини Кримінального кодексу України. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 2. С. 239–242.

9. Андрієшин В. В. Кримінальна відповідальність за зловживання службовою особою своїми повноваженнями: теоретико-правові та прикладні аспекти : дис. ... д-ра філософії (081-Право). Одеса, 2020. 237 с.

10. КК України Кримінальний Кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text> (дата звернення: 04.03.2024).

11. Резюме до Альтернативного звіту з оцінки ефективності впровадження державної антикорупційної політики / О. Калітенко, О. Лєменов, Б. Малишев та ін. К., 2021. 47 с.

12. Медвецька О. Поняття, ознаки та види корупційних злочинів, їх особливості відповідно до актів міжнародного законодавства. Підприємництво, господарство і право. 2015. №7 С.42-48.

13. Пасєка О.Ф. Співвідношення понять «Корупційне правопорушення, пов'язане з корупцією», «корупційне правопорушення» та «корупційний злочин». Право і суспільство. 2020. № 2(2). С. 197–203.

14. Дубас В.М. Поняття та види корупційних кримінальних правопорушень в кримінальному законодавстві України. Юридичний електронний журнал. №6/2023. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/13>

15. Трепак В. Законодавче визначення поняття «корупційне правопорушення» як потенційне джерело колізій: проблемні питання теорії та практики. Юридична Україна. 2016. № 3–4. С. 50–57.

16. Відповідальність за корупційні правопорушення : навчальний посібник / Є.О. Алісова, В.В. Мартиновський, В.Я. Настюк, О.М. Шевчук. Харків : Юрайт, 2017. 168 с.

17. М.Мельник, заступник керівника Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, кандидат юридичних наук, доцент. «Право України». –2000. – № 11. – С. 126–130.

18. Юридична відповідальність за корупційні кримінальні правопорушення : навч.

SUMMARY

The article examines the features of corruption crimes and substantiates the corruption nature of the criminal offense under Article 365-3 of the Criminal Code. Particular attention is focused on the criminal law characterization of such a feature of the subjective side of Art. 365-3 of the Criminal Code of Ukraine as the motive for its commission. In particular, it is found that when formulating the disposition of this criminal law provision, a systemic error was made, namely, the substitution of the concept of “purpose” for “motive”, which may affect the validity of classifying this criminal offense as a corruption offense. At the same time, based on the theoretical generalization of scholars’ views on the understanding of the concept of “mercenary motive” and its correlation with the “purpose of obtaining unlawful benefit”, the author concludes that the content of mercenary motive is reduced to obtaining unlawful benefit in its material dimension. Therefore, the author substantiates the need to expand the list of corruption acts provided for in the note to Article 45 of the Criminal Code of Ukraine and to include the provisions of Article 365-3 of the Criminal Code of Ukraine. The author also gives scientifically based recommendations on replacing the reference “for mercenary motives” in the text of the disposition of Art. 365-3 of the Criminal Code of Ukraine with “with the aim of obtaining unlawful benefit”.

Keywords: corruption criminal offense, law enforcement officer, inaction of a law enforcement officer, gambling business, undue benefit, use of power, use of official authority.

посіб. Є. О. Алісова, В. В. Мартиновський, – Х. : Юрайт, 2017. – 168 с.

19. Надточієва А.П. Ознаки суб'єктів корупційних кримінальних правопорушень. Юридичний науковий електронний журнал. No 8. С. 440-444. URL: http://lsej.org.ua/8_2022/100.pdf

21. Навроцький В.О. наскрізні кримінально-правові поняття: навч. посіб. Юрінком Інтер, 2023. 376 с.

22. Созанський Т. І., Здреник І. В. Працівник правоохоронного органу як суб'єкт злочину : монографія. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 204 с.